

Kolarin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta

[kirjaamo\(at\)rovaniemi.fi](mailto:kirjaamo(at)rovaniemi.fi)

Lausuntopyyntö 25.3.2024

Hirvasjärven yhteismetsän maa-aineslupahakemus, Nuottajärven sora-alue, Nuottarovan 2-luokan pohjavesialue, Kolari

Hakemus

Hirvasjärven yhteismetsä hakee maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa hiekan ja soran ottamiselle noin 0,8 hehtaarin kokoiselta suunnitelma-alueelta Kolarissa sijaitsevalta tilalta Hirvasjärven yhteismetsä RN:o 1:0, kiinteistötunnus 273-874-1-0. Lupaa haetaan 25 000 k-m³:n suuruiselle ottomäärälle kymmeneksi (10) vuodeksi.

Hakemuksen mukaan ottoalue sijaitsee Kolarin Nuottarovan (12273163) III luokan pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnan keskimääräiseksi korkeustasoksi alueella on arvioitu +166,0 metriä (N2000), joka perustuu ottoalueelta n. 350 m kaakkoon sijaitsevan suppa-alueen vedenpinnantasoon. Alin suunniteltu ottotaso on hakemuksen mukaan tasolla +173,0 metriä (N2000). Ottamissyvyys on hakemuksen mukaan enintään 6 metriä. Hakemuksen mukaan ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolelle jätetään 3–4 metrin suojakerros. Pohjaveden havaintoputki asennetaan suunnitelmassa esitettyyn paikkaan tai viranomaisen osoittamaan paikkaan kairaamalla.

Hakemuksen mukaan ottoalue ei sijoitu rantavyöhykkeelle, suojelualueen läheisyyteen eikä hankealueelta ole suoraa vesistöyhteyttä Natura-alueeseen. Hankealueen lähin vesistö on n. 90 metrin etäisyydellä alueesta itään sijaitseva Nuottajärvi. Lähin asuinrakennus sijaitsee alueesta n. 600 metrin etäisyydellä etelässä. Suunnitellun ottoalueen tukitoimintoalueen läpi kulkee metsäautotie.

Hakemuksen mukaan lupa-alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan niin, että mahdolliset vuodot havaitaan ja korjataan välittömästi. Polttoaineita ei varastoida pidempiaikaisesti toiminta-alueella. Alueella kulkeva metsäautotie pidetään kulkukelpoisena ja soranotosta varoitetaan merkein.

Hakemuksen mukainen ottamisalue maisemoidaan lopuksi, mutta jälkihoitotöitä voidaan tehdä myös vaiheittain ottamisen edetessä. Ottamistoiminnan päätyttyä kaivannon reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Maisemointiin käytetään alueelta kuorittuja pintamaita ja lisäksi isoja kiviä ja pultereita voidaan käyttää luiskaamisen lisäksi myös kasoina tai alueina alueen monimuotoisuuden lisäämiseen. Jälkihoitona ei

26.4.2024

tehdä erillisiä multauksia tai istutuksia, vaan alueelta kuorituista pintamaista pyritään saamaan tarvittava kasvualusta ja ympäröivä metsä siementää alueen tehokkaasti.

Hakemuksen mukaan ottoalueen itäpuolella on vanha ottoalue, jonka on suunniteltu toimivan ottamistoiminnan tukitoimintoalueena. Vanha ottoalue sijaitsee myös pohjavesialueella, joten sen maisemointi ja jälkihoito suoritetaan nyt suunnitellun uuden ottamisen yhteydessä. Maisemointisuunnitelmassa on esitetty alueet, joissa luiskat ovat liian jyrkät. Ne loivennetaan läjittämällä uudelta ottoalueelta saatavilla maamateriaaleilla. Mikäli luiskilla tai ottoalueen pohjalla on tapahtunut jo palautumista aluskasvillisuuden ja puuntaimien kasvun osalta, niihin kohtiin ei kosketa eikä toimintaa uloteta niiden päälle, vaan luonnollisen palautumisen annetaan jatkua. Niille pohjan alueille, jossa ei palautuminen ole alkanut, luiskauksiin rakennetaan pintakerros maisemointisuunnitelman mukaan.

Pohjavesialue

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Nuottarovan (12273163) 2-luokan pohjavesialueella (vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue). Nuottarovan pohjavesialueen luokitus on tarkistettu keväällä 2024 (kuuleminen pidetty 21.2.-22.3.2024) lainsäädäntöä (vesienhoidon ja meren hoidon järjestämisestä annettu laki 1299/2004, luku 2 a) vastaavaksi. ELY-keskus tallentaa luokitusmuutokset pohjavesitietojärjestelmään kevään 2024 aikana.

Nuottarovan pohjavesialue sijaitsee Kolarin Pasmajärven kylältä n. 7,5 kilometrin etäisyydellä itäkaakossa. Pohjavesialue sijoittuu luode-kaakko-suuntaiseen harjujakson osaan, jossa materiaali on pääsoin hiekkaa ja soraista hiekkaa. Alueella muodostuu laskennallisesti pohjavettä noin 340 m³/d.

Suunniteltu soranotto toiminta sijoittuu varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen keskiosaan vanhan ottoalueen yhteyteen.

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksen tarkoittama alue sijoittuu voimassa olevassa Tunturi-Lapin maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4528). M-merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Lisäksi alueen välittömään läheisyyteen on osoitettu moottorikelkkailureitti.

ELY-keskuksen näkemys on, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Toiminnassa tulee kuitenkin huomioida turvallisuusnäkökohdat myös kelkkailureitin käyttäjien osalta.

26.4.2024

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunnitellun maa-ainesten otopaikan koillispuolella noin 90 metrin etäisyydessä sijaitsee Nuottajärvi, joka kuuluu Natura 2000-ohjelmaan kuuluvaan Tornionjoen ja Muonionjoen vesistöön (FI 1301912).

Maa-aineslupahakemuksessa ei ole lainkaan otettu kantaa hankkeen mahdollisista vaikutuksista Natura-alueeseen ja alueen suojeluperusteisiin.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura 2000 –alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisälletty tai on tarkoitus sisällyttää Natura –verkostoon, hankkeen toteuttajan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset.

Jos päädytään johtopäätökseen, että suunnitelmat ja hankkeet eivät todennäköisesti vaikutta merkittävästi Tornion-Muonionjoen Natura-alueen luonnonarvoihin, on tällaisen johtopäätöksen syiden oltava perusteltuja. ELY-keskus huomauttaa, että hyvään ja huolelliseen käytäntöön kuuluu perusteiden kirjaaminen.

Ajantasaiset lajien esiintymätiedot, joilla voi olla merkitystä maa-aineslupan myöntöön tulee tarkistaa ja ottaa huomioon maa-aineslupahakemusta laadittaessa. Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-aineslain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-aineslain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle. Esimerkiksi maa-aineslain 3 §:n 3 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

26.4.2024

Luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin.

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että hakemusta on täydennettävä, koska maaineslussuunnitelmasuunnitelmassa ei ole lainkaan otettu kantaa hankkeen mahdollisista vaikutuksista Natura-alueeseen ja alueen suojeluperusteisiin.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että hakemusta tulee päivittää pohjavesialuetietojen osalta ja ottamissuunnitelmassa sekä suunnitelmapiirustuksissa tulee huomioida, että vedenhankintakäyttöön soveltuvilla pohjavesialueilla ylimmän havaitun pohjaveden pinnantason päälle jätettävän suojakerroksen paksuus on neljä (4) metriä.

Täydennetystä hakemuksesta tulee pyytää Lapin ELY-keskukselta uusi lausunto.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Ari Neuvonen (luonto).

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Pia Lindholm ja ratkaissut hydrogeologi Anne Lindholm.

Tämä asiakirja LAPELY/1643/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
LAPELY/1643/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lindholm Pia 26.04.2024 09:38

Ratkaisija Lindholm Anne 26.04.2024 10:07

Asiakirja / viesti on vastaanotettu / lähetetty edelleen valmisteluun.

Rovaniemen kaupunginkirjaamo
Registry Services of Rovaniemi City

+358 16 322 6014

kirjaamo@rovaniemi.fi

Postiosoite:

Rovaniemen kaupunginkirjaamo

PL 8216

96101 Rovaniemi

Asiakirjojen toimittaminen/asiointiosoite:
Asiakaspalvelupiste Osviitta (ma-pe kello 9.00-15.00)

Koskikatu 19, PL 8216
96101 Rovaniemi

www.rovaniemi.fi

[Facebook](#) | [Instagram](#) | [Twitter](#)

Henkilö- ja arkaluonteisia tietoja sisältävät sähköpostit tulee lähettää Rovaniemen kaupungin turvaviestipalvelun kautta.

Turvaviestipalvelun saat käyttöön osoitteessa <https://turvavesti.rovaniemi.fi>. Täytä kentät ohjeen mukaisesti. Rekisteröidyttäsi saat ilmoittamaasi sähköpostiin linkin salatun postin lähettämiseksi. Avaa linkki ja täytä luottamuksellisen viestin vastaanottajakenttään kirjaamo(at)rovaniemi.fi ja muut tiedot.

----- Forwarded message -----

Lähettäjä: Lindholm Pia (ELY) <pia.lindholm@ely-keskus.fi>

Date: pe 26. huhtik. 2024 klo 10.12

Subject: Lausunto maa-aineslupahakemuksesta, Hirvasjärven yhteismetsä, Nuottajärven sora-alue, Nuottavaara, Kolari, Hirvasjärven yhteismetsä 1:0, kiinteistötunnus 273-874-1-0

To: kirjaamo@rovaniemi.fi <kirjaamo@rovaniemi.fi>

LAPELY/1643/2024

Hei,

Liitteenä Lapin ELY-keskuksen tänään antama lausunto Hirvasjärven yhteismetsän Kolarin Nuottajärvelle sijoittuvasta maa-aineslupahakemuksesta.

Terveisin,

Pia Lindholm

Ylitarkastaja

pia.lindholm@ely-keskus.fi

029 503 7501, vaihde 029 502 4000

Maankäyttö ja ympäristövaikutukset -yksikkö

Lapin ELY-keskus, Hallituskatu 3 B, PL 8060, 96101 Rovaniemi

www.ely-keskus.fi/lappi | https://twitter.com/Lapin_ELY

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan henkilölle tai yhteisölle, jolle se kuuluu. Viesti saattaa sisältää luottamuksellista tietoa. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, sinulla ei ole siihen käyttöoikeutta. Tässä tapauksessa ilmoita siitä lähettäjälle ja poista viesti postilaatikostasi.